

над България.¹⁸³ Явно Лондон очаква, че България ще бъде принудена да скъса съюза си с Германия, която няма друг изход, освен да я окупира, като неутрализира боеспособната българска армия, за което ще са необходими много немски дивизии. Към 1 август 1944 г. българската армия има численост 506 283 души. Като се има предвид положението на Източния фронт, Германия би могла да използва срещу българските сили само дивизии от Западния фронт. Така германските сили, които могат да противодействат на съюзническия десант в Нормандия, ще бъдат отслабени. Английските сметки са твърде „тънки“, но историята се развива не винаги по логиката на партия шах или бридж.

В тази нажсжена обстановка Международния червен кръст със седалище в Женева на 15 март 1944 г. изпраща меморандум до всички правителства на воюващите страни за създаване „санитарни зони“ във връзка със засилените въздушни бомбардировки за запазване на гражданското население. Тези зони да обхващат селища, в които ще се евакуират болни и ранени.¹⁸⁴ Меморандумът не намира очаквания отзвук. Борбата се води на живот и смърт и никой не може да гарантира, че в тези зони няма да бъдат дислоцирани войски.

16 март 1944 г. Гъста облачност, разкъсана на места. Бомбардировачите са открити над Шкодра в 20,07 ч и 20,40 ч. Над София се появяват на три вълни откъм Шкодра – Прищина – Качашик – Босилеград. Около 50 самолета летят на височина от 3 до 5 хил. м. Единични самолети летят и по-ниско – до 1600 м. След осветяването на целите бомбардировката започва със запалителни бомби. Прожекторите не могат да пробият облаците. Пв артилерия изстрелва 1221 снаряда. Бомбардирането е неточно. Пуснати са и 197 разрушителни бомби. В района на гарата падат 3-4 разрушителни бомби. От пуснатите около 4000 запалителни бомби половината не се възпламеняват. Възникват 70 пожара. Изгарят фабрика „Тигър“, фабрика „Постоянство“ и склад на „Бакиш“. 12 души, предимно жени, се задушават в

122

скривалището при трамвайното депо в Павлово. Засегната е оградата на военното министерство.¹⁸⁵ Повреден е апартаментът на регента Богдан Филев на ул. „Кракра“. Регентът горчиво отбелязва в дневника си: „Изглежда че господата от двореца не искат да се ангажират с нас.“¹⁸⁶

При бомбардирането има попадения в полето между околоръстната линия и с. Драгалевци, района на Военна рампа и кв. „Булина ливада“, с. Връбница, с. Враждебна, с. Орландовци. В с. Маслово пада бомба в кошарата на Димитър Милков Янков. Убити са овце и унищожени 1800 кг жито.¹⁸⁷

17 март 1944 г. Нощта е безоблачна. В 0,44 ч над Шкодра прелитат 25 самолета. В 01,27 ч бомбардировачите са над София. Един самолет долита откъм Владая и пуска с парашут осветително тяло над центъра. Група от 4-5 бомбардировача, летящи откъм с. Панчарево, бомбардират южната част на града. Друга група от 4-5 самолета идва от същата посока и бомбардира центъра. Трета група бомбардировачи пускат бомби над северо-западната част на столицата. Четвъртата група от 5-6 самолета долита от северозапад и бомбардира центъра. Пета група бомбардировачи пускат бомби над южната част на София. Самолетите летят на височина от 3200 до 6200 м. Пв артилерия изстрелва 960 снаряда, като стрелбата на оръдията достига 8 изстрела в минута. Прожекторите успяват да „уловят“ за по 25-60 сек. 10 самолета. Пуснати са общо 307 бомби, от които 29 не експлодират. Засегнати са кварталите „Лозенец“, „Хаджи Димитър“, „Три кладенци“, районите между бул. „Клементина“ и Владайска река и южно от жп гарата. Разрушени са 70 сгради, полуразрушени – 42, загиват 33 души. Дадена е медицинска помощ на 18 тежко ранени и 59 леко ранени граждани. Бомбардировачите разпръсват и позиви.¹⁸⁸

18/19 март 1944 г. Безлунна звездна нощ. Силен северозападен вятър. В 20,40 ч на няколко вълни над Шкодра прелитат 100-150 самолета. Летят по направление Шкодра – Качаник – Дуница – Самоков към Пловдив. Бомбардиран е Борисовград със 7 бомби, едната от които пада в двора на фабрика „Витекс“. Другите 6 не се възпламеняват. Около с. Любеново, Борисов-